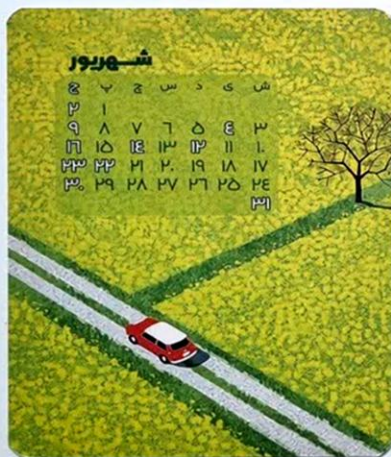

تقویم هفته

« ۲۱ شهریور ماه روز سینما »

سینما را می‌توان یک دنیای تخیلی در نظر گرفت که تماشاگران را برای مدتی از چالش‌های زندگی واقعی و روزمره دور می‌کند. اهمیت سینما و هنر ساخت فیلم و بازیگری به اندازه‌ای بوده که یک روز ملی و جهانی برای آن در نظر گرفته شده است. بیست و یکمین روز شهریور ماه به عنوان روز ملی سینما ایران شناخته شده که یادآور ورود سینما به ایران در بیش از ۱ قرن گذشته بوده و موفقیت‌های ایرانیان در این هنر جهانی را روایت می‌کند. سینما هنری نوین است که در سال‌های آخر قرن نوزدهم در غرب ظهور کرد و به سرعت به سراسر جهان گسترش یافت. در زمان پیدایش سینما، این هنر به عنوان یک تفریح عمومی آغاز شد و با توسعه فناوری و رشد صنعت فیلم، به یک هنر اصیل و شناخته شده تبدیل شد.

برادران لومیر در سال ۱۸۹۵ میلادی دستگاهی را تحت عنوان دستگاه سینماتوگراف اختراع کردند که قادر بود عکس‌های متحرک را به صورت پشت سر هم نشان دهد. این اختراع که رونمایی آن برای اولین بار در کشور فرانسه و شهر پاریس انجام شد، در حکم اولین محل نمایش فیلم یا سینما شناخته می‌شد.

پس از رونمایی از سینماتوگراف در پاریس و استقبال بی‌نظیر مردم از آن کشورهای دیگر نیز نسبت به ورود این دستگاه به سرزمین خود مشتاق شدند. تاریخچه ورود سینما به ایران به سال ۱۲۷۹ برمی‌گردد. در آن زمان مظفرالدین‌شاه اولین دوربین فیلمبرداری را خریداری و به ایران وارد کرد و ابراهیم خان عکاس‌باشی نیز به عنوان اولین فیلمبردار ایرانی شناخته شد. سرآغاز تاریخ سینمای ایران مربوط به سال ۱۲۷۹ و ورود اولین دوربین فیلمبرداری به ایران بود و اولین سالن سینمای ایران نیز در همان سال تحت عنوان سینما سولی در شهر تبریز تأسیس گشت. از آنجایی که کشور ایران به بسیاری از فیلم‌های روز دنیا دسترسی نداشت، سینما سولی در سال ۱۲۹۵ شمسی پس از ۱۶ سال فعالیت تعطیل شد. ۴ سال پس از ورود دوربین فیلمبرداری و ساخت اولین سالن سینما در ایران، اولین محل پخش فیلم در تهران در خیابان چراغ گاز و توسط ابراهیم خان صحاف‌باشی تأسیس شد که عمدتاً فیلم‌های کمدی کوتاه در آن به نمایش درمی‌آمد. افتتاح اولین سالن عمومی سینما در تهران نیز به سال ۱۲۸۶ و خیابان علالدوله برمی‌گردد. اگرچه اولین سالن‌های سینمایی ساخته شده در شهرهای مختلف تعطیل شدند، قدیمی‌ترین سالن سینمایی که همچنان فعال است سینمای صنعت نفت مسجد سلیمان می‌باشد. این سالن سینما با وجود مرمت‌ها و بازسازی‌هایی متعدد همچنان حل نمایش جدیدترین فیلم‌های ایرانی می‌باشد. اولین فیلم سینمایی بلند ایرانی تحت عنوان آبی و رابی توسط اوانس اوهانیانس در سال ۱۳۰۹ خورشیدی و اولین فیلم ناطق فارسی تحت عنوان فیلم دختر لر به کارگردانی اردشیر ایرانی در سال ۱۳۱۲ ساخته شد.

فیلم‌های دهه ۴۰ و ۵۰ سینمای ایران از حالت عامه پسند و تجاری فیلم‌های دهه ۲۰ و ۳۰ که محتوا نقش مهمی در آن نداشت فاصله گرفته و به سمت آثار فاخرتر حرکت کرد. در فیلم‌های این دو دهه شخصیت‌های اصلی جزو افراد جاهل مسلک و کلاه‌مخملی‌های آن دوره به شمار می‌آمدند که به واسطه لهجه‌ها، ادبیات، حضور اجتماعی و خانواده نسبت به سایر اقشار جامعه تفاوت‌هایی داشتند.

در سینمای دهه ۴۰ وجود قهرمانی شبیه به مردم که در مقابل ظلم زمانه می‌ایستد مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت و همین امر بود که سبب شد فیلم گنج قارون به عنوان پرفروش‌ترین فیلم دهه ۴۰ شناخته شود. پس از گنج قارون نیز فیلم قیصر مسعود کیمیایی در حکم انقلابی در فیلم‌های دهه ۴۰ شناخته شد و توانست بر گنج قارون پیروز شود.

از جمله مهمترین فیلم‌های دهه ۴۰ و ۵۰ سینمای ایران می‌توان به فیلم‌های خداحافظ رفیق ساخته امیر نادری، آدمک ساخته خسرو هریتاش، صبح روز چهارم ساخته کامران شیردل، بیتا ساخته هژیر داریوش، رگبار ساخته بهرام بیضایی، در غربت ساخته سهراب شهید ثالث، چریکه تارا ساخته بهرام بیضایی، یک اتفاق ساده ساخته سهراب شهید ثالث، گوزن‌ها ساخته مسعود کیمیایی، دایره مینا ساخته داریوش مهرجویی، گزارش ساخته عباس کیارستمی و کلاغ ساخته بهرام بیضایی اشاره کرد.

« ۲۵ شهریور ماه ولادت حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) »

حضرت عبدالعظیم (ع) فرزند عبدالله بن علی از نوادگان حضرت امام حسن مجتبی (ع) است و نسبش با چهار واسطه از ائمه اطهار به آن حضرت می‌رسد. پدرش عبدالله نام داشت و مادرش فاطمه. ولادت با سعادت حضرت عبدالعظیم در سال ۱۷۳ هجری قمری در شهر مقدس مدینه واقع شده است. ایشان در ۷۹ سال عمر با برکتشان حضور و امامت چهار امام معصوم یعنی امام موسی کاظم علیه السلام، امام رضا علیه السلام، امام محمدتقی علیه السلام و امام علی النقی علیه السلام را درک کرده‌اند. ایشان از دانشمندان شیعه و از راویان حدیث ائمه اطهار (ع) و از چهره‌های بارز و محبوب و مورد اعتماد نزد اهل بیت و پیروان آنان بود و در مسائل دین، آگاه بود و به معارف مذهبی و احکام قرآن شناخت و

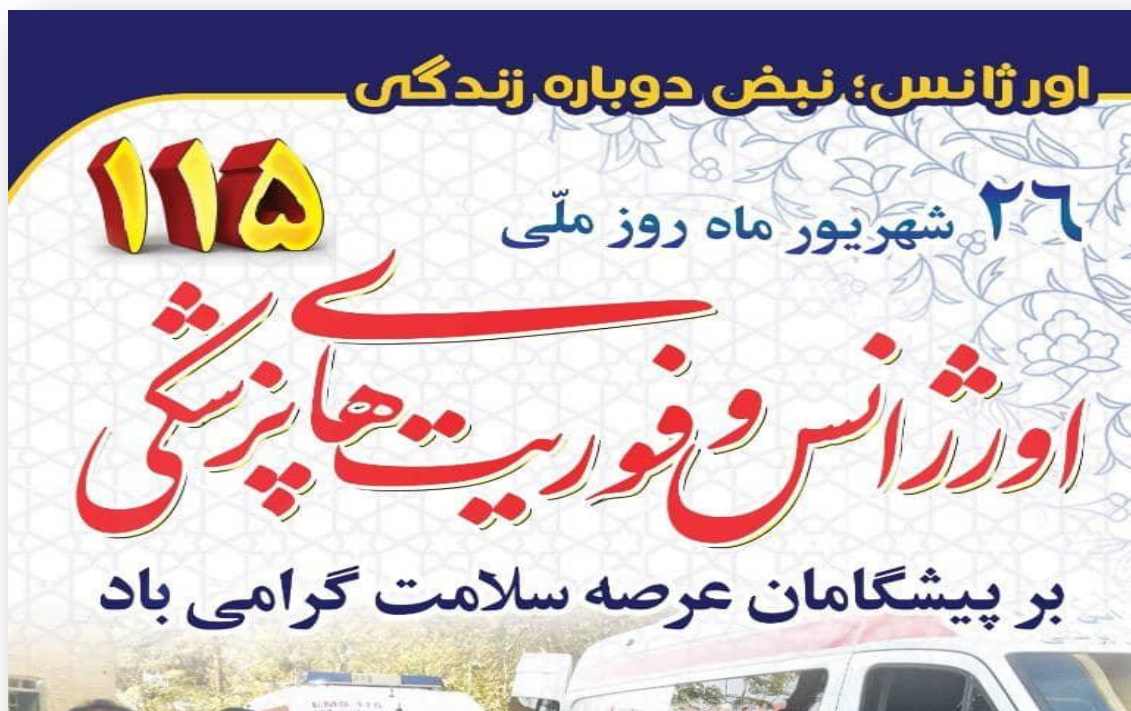
معرفتی وافر داشت. ستایش‌هایی که ائمه اطهار (ع) از او به عمل آورده اند، نشان دهنده شخصیت علمی و مورد اعتماد اوست. حضرت امام هادی (ع) اشخاصی را که سؤال و مشکلی داشتند، راهنمایی می‌فرمودند که از حضرت عبدالعظیم الحسنی علیه السلام بپرسند و او را از دوستان حقیقی خویش می‌شمردند. در آثار علمای شیعه نیز تعریف‌ها و ستایش‌های عظیمی درباره او به چشم می‌خورد. آنان از او به عنوان عابد، زاهد، پرهیزکار، دارای اعتقاد نیک و صفای باطن و به عنوان محدثی عالی‌مقام و بزرگ یاد کرده‌اند. در روایات متعددی نیز برای زیارت حضرت عبدالعظیم علیه السلام، ثوابی همچون ثواب زیارت حضرت سید الشهداء امام حسین علیه السلام بیان شده است.

زمینه‌های مهاجرت حضرت عبدالعظیم علیه السلام از مدینه به ری و سکونت در غربت را باید در اوضاع سیاسی و اجتماعی آن عصر جستجو کرد. خلفای عباسی نسبت به خاندان حضرت پیامبر (ص) و شیعیان ائمه بسیار سختگیری می‌کردند. یکی از بدرفتارترین این خلفا متوکل عباسی بود که خصومت شدیدی با اهل بیت علیهم السلام داشت. تنها در دوره او چندین بار مزار حضرت امام حسین علیه السلام در کربلا تخریب و با خاک یکسان شد.

حضرت عبدالعظیم علیه السلام میان شیعیان شهرری بسیار ارجمند بود و پاسخگویی به مسائل شرعی و حل مشکلات مذهبی آنان را برعهده داشت.

این تأکید، هم‌گویی مقام برجسته حضرت عبدالعظیم علیه السلام است و هم می‌رساند که وی از طرف حضرت امام هادی علیه السلام در آن منطقه، وکالت و نمایندگی داشته است؛ مردم سخن او را سخن امام علیه السلام می‌دانستند و در مسایل دینی و دنیوی، وجود او محور تجمع شیعیان و تمرکز هواداران اهل بیت علیهم السلام بود. رحلت آن حضرت در تاریخ ۱۵ شوال سال ۲۵۲ قمری اتفاق افتاد.

خبر درگذشت این نواده رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم دهان به دهان گشت و مردم با خبر شدند و جامه‌های سیاه پوشیدند و بر در خانه حضرت عبدالعظیم الحسنی علیه السلام گریان و مویه کنان گرد آمدند؛ پیکر مطهر او را غسل دادند. تابوت او را بردوش گرفتند و با جمعیت انبوه عزادار به سوی باغ عبدالجبار تشییع کردند و پیکر مطهرش را در ری دفن کردند.

« ۲۶ شهریور ماه روز اورژانس و فوریت های پزشکی »

۲۶ شهریور؛ روز ملی اورژانس و فوریت های پزشکی گرامی باد. این روز یادآور تلاش های خستگی ناپذیر و فداکاری فرشتگان نجاتی است که در سخت ترین شرایط، نخستین امید بیماران و مصدومان به شمار می آیند.

در سال ۱۳۵۴ در اثر ریزش سقف یکی از سالنهای انتظار فرودگاه مهرآباد تهران تعداد زیادی کشته و مجروح شدند و این در حالی بود که هیچ سیستم از قبل طراحی شده ای برای کمک و انتقال به مجروحین در اینگونه حوادث ناگهانی وجود نداشت، بعد از این حادثه سیستم فوریت های پزشکی کشور با عنوان اورژانس ۱۱۵ کشور با همکاری کشور آمریکا تأسیس شد.

اما با پیش آمدن مسائل انقلاب و پس از آن جنگ تحمیلی سیستمی که نیاز به نگه داری و تجدید و نوسازی و باز آموزی آموخته ها را داشت به حال خود رها شد و امکانات این سیستم چه از نظر انسانی و چه از نظر امکانات انتقال و درمان تا حد زیادی از بین رفت و تصویری نادرست نیز با رفتار ناشایست بعضی از تکنسین های اورژانس و همچنین خدمات غیر قابل قبئل در ذهن مردم ایجاد شد.

بعد از آن در سال ۱۳۷۹ طرح پوشش فراگیر فوریت‌های پزشکی تصویب شد و در سال ۱۳۸۰ ابلاغ گردید که تا حد زیادی سیستم به هم ریخته قبلی سامان یافت و رشته جدیدی با عنوان «فوریت‌های پزشکی» در برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور پایه گذاری شد کتاب‌های جدید و به روز ترجمه شد و مدیرانی جدید با کارآیی بیشتری انتخاب شدند سطح و نوع آمبولانسها ارتقا یافت و تعداد پایگاهها هم بر اساس همین طرح افزایش یافت و هم اکنون خدمات اورژانس پیش بیمارستانی از وضعیت نسبتاً خوبی برخوردار است.

« ۲۶ شهریور ماه روز جهانی ایمنی بیمار (۱۷ سپتامبر) »

روز جهانی ایمنی بیمار (World Patient Safety Day) یکی از مناسبت‌های مهم در تقویم سازمان بهداشت جهانی (WHO) است که هر ساله در تاریخ ۱۷ سپتامبر گرامی داشته می‌شود. هدف از این روز، افزایش آگاهی عمومی و تخصصی درباره اهمیت ایمنی در مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، کاهش خطاهای پزشکی و ارتقای کیفیت خدمات سلامت است.

ایمنی بیمار به معنای جلوگیری از آسیب‌های قابل پیشگیری به بیماران در طول ارائه خدمات درمانی است. متأسفانه خطاهای پزشکی و درمانی یکی از علل مهم مرگ و میر و

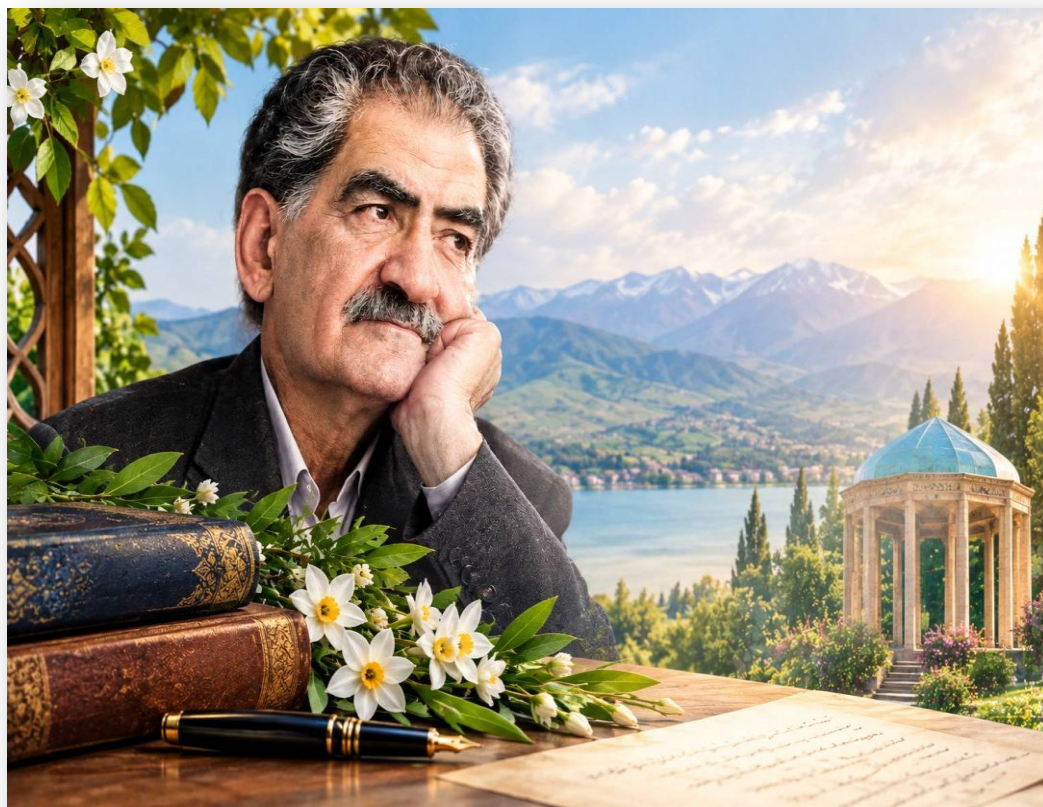
ناتوانی در سراسر جهان به شمار می‌روند. سازمان بهداشت جهانی با نامگذاری این روز، تلاش می‌کند فرهنگ ایمنی در بیمارستان‌ها، مراکز درمانی و بین کارکنان نظام سلامت تقویت شود. شعار هر سال این روز توسط WHO اعلام می‌شود که بر جنبه‌ای خاص از ایمنی بیمار تمرکز دارد؛ از جمله ایمنی دارویی، ایمنی مادر و نوزاد، یا نقش بیماران در فرآیند درمان. مشارکت بیماران و خانواده‌ها در تصمیم‌گیری‌های درمانی، آموزش کادر درمانی، استفاده از سیستم‌های گزارش خطا و بهبود فرایندها از اصول کلیدی ارتقای ایمنی بیمار به شمار می‌روند.

در ایران نیز همگام با سایر کشورها، این روز با برگزاری همایش‌ها، برنامه‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی در مراکز درمانی گرامی داشته می‌شود. هدف نهایی آن است که محیطی امن‌تر برای بیماران فراهم گردد و خدمات سلامت با کمترین خطا و بالاترین کیفیت ارائه شود.

در ایران، با گسترش توجه به کیفیت خدمات سلامت، ایمنی بیمار به یکی از محورهای کلان سیاست سلامت تبدیل شده است. وزارت بهداشت، دانشگاه‌های علوم پزشکی، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی، طی سال‌های اخیر تلاش کرده‌اند ساختارها، دستورالعمل‌ها و برنامه‌هایی را پیاده کنند تا هم کیفیت مراقبت افزایش یابد و هم مخاطرات برای بیماران کاهش پیدا کند.

روز جهانی ایمنی بیمار» در سال ۲۰۲۶، با هدف قرار دادن یکی از چالش‌های حیاتی حوزه سلامت، یعنی «بیماری‌های غیرواگیر» (NCDs)، بر اهمیت مراقبت‌های ایمن برای میلیون‌ها انسانی که تحت تأثیر این عارضه‌های مزمن قرار دارند، تأکید می‌کند. این بیماری‌ها که شامل اختلالات قلبی-عروقی، انواع سرطان‌ها، دیابت و بیماری‌های مزمن تنفسی می‌شوند، سالانه عامل بخش قابل توجهی از مرگ‌ومیرها در سراسر جهان هستند و نیازمند مدیریت و مراقبت‌های مادام‌العمر می‌باشند.

مقابله با بیماری‌های غیرواگیر، به عنوان یک اولویت جهانی، در «بیانیه سیاسی سازمان ملل متحد در خصوص بیماری‌ها و سلامت روان» نیز مورد توجه قرار گرفته است. این بیانیه بر لزوم تقویت اقدامات پیشگیرانه و مدیریت بلندمدت این بیماری‌ها تأکید دارد و تحقق این اهداف را مستلزم دسترسی به مراقبت‌های ایمن و باکیفیت می‌داند.

« ۲۷ شهریور ماه بزرگداشت استاد شهریار و روز شعر و ادب فارسی »

بیست و هفتم شهریورماه، روز شعر و ادب فارسی و یادروز استاد سیدمحمدحسین شهریار، بهانه‌ای برای پاسداشت زبان و ادبیاتی است که قرن‌ها روایتگر فرهنگ، اندیشه، عشق و هویت ایرانی بوده است.

شعر فارسی، گنجینه‌ای است که در گذر روزگار، اندیشه و احساس ایرانی را از نسلی به نسل دیگر رسانده است؛ گنجینه‌ای که نام بزرگانی چون فردوسی، سعدی، حافظ و مولانا را در تارک خود جای داده و در روزگار معاصر نیز با صدای شاعرانی چون شهریار، همچنان زنده و پویا مانده است.

استاد شهریار از آن دسته شاعرانی بود که شعر را با زندگی پیوند زد. در سروده‌های او عشق، دلتنگی، ایمان، وطن، خاطرات کودکی و عواطف انسانی، با زبانی صمیمی و موسیقایی درهم می‌آمیزند. شعر شهریار، برخاسته از دل است و همین صداقت عاطفی، کلام او را برای نسل‌های مختلف ماندگار کرده است.

در میان آثار او، «حیدربابایه سلام» جایگاهی ویژه دارد؛ اثری که تصویری زنده از طبیعت، فرهنگ، خاطرات و زندگی مردم آذربایجان ارائه می‌کند و نشان می‌دهد چگونه می‌توان ریشه‌های بومی را به اثری با ارزش ادبی و ماندگار تبدیل کرد.

شهریار در شعر فارسی نیز صاحب جایگاهی ممتاز است. غزل‌های او سرشار از لطافت، موسیقی و احساس‌اند و بسیاری از آنها به بخشی از حافظه ادبی مردم ایران تبدیل شده‌اند. او توانست زبان شعر را به زندگی روزمره نزدیک کند و احساسات عمیق انسانی را با کلماتی ساده، زیبا و اثرگذار بیان نماید.

روز شعر و ادب فارسی، یادآور اهمیت زبانی است که بخش بزرگی از هویت فرهنگی ما را در خود حفظ کرده است. پاسداشت این میراث، تنها با بزرگداشت نام شاعران بزرگ محقق نمی‌شود؛ مطالعه آثار آنان، درست‌نویسی و انتقال زیبایی‌های زبان فارسی به نسل‌های آینده نیز بخشی از این مسئولیت فرهنگی است.

شهریار امروز در میان ما نیست، اما شعرش هنوز نفس می‌کشد؛ در غزل‌هایی که خوانده می‌شوند، در خاطراتی که با یک بیت زنده می‌شوند و در دل مخاطبانی که همچنان با کلام او احساس نزدیکی می‌کنند.

بیست‌وهفتم شهریورماه، یادآور نام شاعری است که با واژه‌هایش بخشی از روح و فرهنگ این سرزمین را به تصویر کشید؛ شهریار ماند، چون شعرش از دل برخاست و راه خود را به دل‌ها پیدا کرد.